

การศึกษาเปรียบเทียบการใช้คำศัพท์ของคนต่างอายุในภาษาลับแล อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์
(A COMPARATIVE STUDY OF LEXICAL USAGE AMONG LAPLAE DIALECT
SPEAKERS OF DIFFERENT AGE GROUPS IN LAPLAE DISTRICT, UTTARADIT
PROVINCE)

อรรถัย ใจใส 4236303 LCLG/M

ศศ.ม. (ภาษาศาสตร์)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : โสภนา ศรีจำปา, Ph.D., สุวิไล เปรมศรีรัตน์, Ph.D., เรืองเดช
ปิ่นเชื่อนขัตติย์, Ph.D.

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาเปรียบเทียบการใช้คำศัพท์ในภาษาลับแล อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์” นี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบการใช้คำศัพท์ของคนสามกลุ่มอายุรวมถึงแสดงแนวโน้มการใช้คำศัพท์ภาษาลับแลในอนาคต การศึกษาใช้วิธีการสัมภาษณ์โดยนำคำศัพท์จำนวนทั้งสิ้น 410 คำ แยกตามกลุ่มคำศัพท์ 12 กลุ่ม สอบถามผู้บอกภาษาจำนวน 24 คน ผู้บอกภาษาเพศชาย 12 คน และผู้บอกภาษาเพศหญิง 12 คน แบ่งผู้บอกภาษาเป็นสามกลุ่มอายุดังนี้ ผู้บอกภาษากลุ่มอายุที่ 1 อายุ 55 ปีขึ้นไป ผู้บอกภาษากลุ่มอายุที่ 2 อายุระหว่าง 35-45 ปี และผู้บอกภาษากลุ่มอายุที่ 3 อายุระหว่าง 15-25 ปี

ผลการศึกษาสรุปว่า ผู้บอกภาษาลับแลทั้งสามกลุ่มอายุมีการใช้คำศัพท์ใน 4 ลักษณะดังนี้ (1) การใช้คำศัพท์ที่ผู้บอกภาษาทั้งสามกลุ่มอายุใช้เป็นคำศัพท์เดียวกันซึ่งเป็นคำศัพท์เดิมและคำศัพท์อื่น จำนวน 246 คำ หรือร้อยละ 60 (2) การใช้คำศัพท์ที่ผู้บอกภาษาทั้งสามกลุ่มอายุใช้เป็นคำศัพท์เดียวกันและเป็นคำศัพท์เดิมโดยที่ผู้บอกภาษาบางกลุ่มอายุได้นำคำศัพท์เดิมอีกคำศัพท์หนึ่ง หรือมากกว่ามาใช้ร่วมด้วย จำนวน 25 คำ หรือร้อยละ 6.09 (3) การใช้คำศัพท์ที่ผู้บอกภาษาสองกลุ่มอายุต่อเนื่องกันใช้ศัพท์เดียวกันซึ่งเป็นคำศัพท์เดิมและเป็นคำศัพท์อื่น จำนวน 18 คำ หรือร้อยละ 4.39 (4) การใช้คำศัพท์ที่ผู้บอกภาษานำมาจากภาษาถิ่นอื่นโดยนำมาใช้แทนหรือใช้ร่วมกันกับคำศัพท์เดิม จำนวน 121 คำ หรือร้อยละ 29.51 นอกจากนี้ยังพบการแปรเสียง ซึ่งเป็นการแปรอย่างไม่มีข้อจำกัด ส่วนการเปลี่ยนแปลงด้านความหมายพบมากในผู้บอกภาษากลุ่มอายุที่ 3 และพบคำศัพท์ที่กำลังจะหายไปจากการใช้ในชีวิตประจำวันอีกจำนวนหนึ่งด้วย

ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่า ผู้บอกภาษาในกลุ่มอายุที่ 3 มีการเปลี่ยนแปลงการใช้คำศัพท์มากที่สุด โดยมีแนวโน้มการใช้คำศัพท์ภาษาลับแลน้อยลง และใช้คำยืมจากภาษาไทยกลางมากขึ้น

คำสำคัญ : ภาษาลับแล / เปรียบเทียบ / การใช้คำศัพท์ / คนต่างอายุ / อุตรดิตถ์

A COMPARATIVE STUDY OF LEXICAL USAGE AMONG LAPLAE DIALECT SPEAKERS OF DIFFERENT AGE GROUPS IN LAPLAE DISTRICT, UTTARADIT PROVINCE.

ORATHAI JAISAI 4236303 LCLG/M

M.A. (LINGUISTICS)

THESIS ADVISORS : SOPHANA SRICHAMPA, Ph.D., SUWILAI PREMSRIRAT, Ph.D.,
RUENGDET PANKHUENKHAT, Ph.D.

ABSTRACT

The purpose of this thesis is to compare lexical usage in Laplae dialect, Uttaradit province, including the tendencies of lexical usage among three different age groups. The researcher used 410 words divided into 12 groups for interviewing the Laplae speakers. Data was collected from 24 informants; 12 males and 12 females. They were divided into three different age groups : the first generation age group (55 years or up), the second generation age group (35 - 45 years) and the third generation age group (15 - 25 years).

The results show that the three age groups of Laplae have 4 kinds of lexical usage : (1) The Laplae lexical items, which are the same words as base words and other, are used by all age groups (246 words or 60 %) (2) The Laplae lexical items, which are the same words and base words, are used by all age groups, but some age groups used other base words (25 words or 6.09 %) (3) The Laplae lexical items, which are the same words as base words and others used by adjacent generations (18 words or 4.39 %) (4) All age groups have taken words from other dialects and use them interchangeably with or to replace the base words (121 words or 29.51%). Phonological variations appearing in unconditioned rules are found in this study. Semantic change is also found mainly in the third generation and a number of words are becoming lost in daily use.

The study also indicates that the third generation of Laplae dialect speakers demonstrate the most lexical change and show a tendency of using a narrow domain of usage for the Laplae vocabularies and more Thai loan words.

KEY WORD : LAPLAE DIALECT / COMPARATIVE / LEXICAL USAGE / THREE
AGE GROUPS / UTTARADIT

184 p. ISBN 974-04-2789-8